

Umsitingarligt dagnaloysi

→
tu fer undir kanningarnar og til ein möguleg framleiðsla kann byrja.

Hetta fer sjálfandi at ganga spakuliga, men það verður stöðugt virksemi, sum fer at geva arbeiði og nakað av inntøkum. Tað verður ikki nakað bonanza ella klondyke, soleiðis sum fleiri kanska hava lyndi til at halda. Lívið í landinum fer neyvnan at broytast hesa tíðina, men leitingin kann vera eitt gott íkast til alt tað, sum føroyingar í dag gera so væl.

Hvussu stóran týðning heldur hann tað hefur, at marknaðrætan verður loyst sum skjótast!

Tað hefur sjálvsagt stóran týðning, at hetta málið verður loyst, tí tey mest áhugaverdu økini at kanna eru við miðlinjuna, men vit taka hetta ikki so álvarsligt kortini. Slíkt krevur sínatið, og hyggja vit at trætni millum Írland og Bretland so tók tað nógv ár at loysa hana.

Richard Hardmann visir annars aftur óttanum fyri, at oljufelagini fara heilt at missa áhugan fyri føroyska økinum, um ikki marknaðrætan verður loyst sum skjótast.

Hann heldur annars, at kunnu partarnir ikki semjast, so mugu teir fara til eitt nú Haag at fáa málið avgjørt. Tað er betri at fara til ein triðja part at hoyra hansara meining enn at krígjast.

Vit spurdu at enda, hvørji útlitini verða fyri føroying- ar, um ein kelda á stöð við Stadtfjord verður funnin við Føroyar!

–Tá hava tit ein "trupulleika", tí tá mugu tit til at finna út av, hvussu tit best kunnu brúka allar pengarnar.

Eftir vitjan sína í Føroyum fór Sam Laidlaw beina leið til New York, har hann alment skuldi taka við forsetasessinum í hesi stóru oljufyrirtekuni.

Richard Hardmann fór aftur til Onglands. Næsta stóra tiltakið hjá Ameraða Hess verður í næstu viku, tá fyrirtøkan tekur í brúk eitt risastórt fyrrverandi tanga- skip, sum er umbygt til flótandi oljuverksmiðju og -goymslu. Skipið skal út á Fife-felstið, sum Ameraða Hess stendur fyri. Tað verða skip av hesum slagnum, sum í framtíðini fara at avloysa boripallarnar og sum fara at siggjast í føroyskum sjógv, um olja nakrantíð verður funnin her.

Fríggjadagin 16. juni trein leiðarin á Stuðulsstovninum fram fyri føroyska almenningin og greiddi frá, at 1550 ferðarekvisitið vóru sendar við postinum dagin fyri. Hóast avgreiðslutíðin ongantið hefur verið so long sum just nú, helt hann ikki, at skipanin skal dømast út frá royndunum vit hava havt í ár.

Viðmerkingin vakti ans í MFS og millum tey lesandi uttanlanda, sum hava upplivað nýggju skipanina í verki. MFS hefur tí avgjørt at leggja allar okkara royndir við skipanini og Stuðulsstovninum fram fyri tann føroyska almenn- ingin.

Fáum londum er givið at fáa meginpartin av teim útbúgvingarpolitisku útreiðslunum goldnar av einum øðrum landi. Vanliga er hetta ein útreiðsla, sum tyngir figgjarglógirnar í øðrum londum nógv, men Føroyar eru í tí serstöðu, at meginparturin av ungdominum verður sendur av landinum at fáa viðari útbúgving.

Um útbúgvingin verður tikin í Norðanlondum, hava føroyingar vanliga rætt til danskan „SU-stuðul“, sum ikki tyngir tann føroyska búskapin. Somuleiðis er onki samband millum føroysku figgjarglógina og raksturin av útbúgvingarstovnunum har føroyingar lesa.

Einasta útreiðsla, sum tað føroyska samfelagið hefur av teim lesandi uttanlanda, er ein sokallaður „Ískoytis- stuðul“, sum er byttur í eina ferðarekvisitið og eitt ískoytislan. Stuðulin verður veittur einaferð um árið, og

hann munar ikki stórt mótvegis teim samlaðu føroysku útreiðslunum á útbúgvingarøkinum. Onkur vildi tí helst mett, at ískoytið ikki skuldi verið trupult at u mitta, men so er ikki.

–Als ikki!
Á hvørjum ári hefur Stuðulsstovnurin havt trupulleikar við umsitingini av ískoytinum, og ongantið hefur stöðan verið so ring sum í ár. Ískoytið fyri lestrarárið 1994/95 varð loksins útgeldið í seinni helvt av juni, umleið tveir vikur áðrenn lestrarárið var lokið. Men gongdin í málinum kundi eins væl verið tikin burtúr eini læribók um, hvussu ein ikki fer fram, í eina nýmótans almennari umsiting.

Tað er hesi margháttligu umsitingarlugu ferð beint út á bláman, sum vit fara at greiða frá í greinini.

STUDNINGSSKIPANIN FULLKOMULIGA BROTT

Í sambandi við viðgerðina av Figgjarglógini fyri 1995, fekk Stuðulsstovnurin boð um, at jättanin til útbúgvingargrunnin (sum rindar allar føroyskan útbúgvingarstuðul) skuldi lekkast við uml. 1.5 millión kr. Avgjørt varð, at sparingin skuldi fremjast við, at ískoytisstuðulin til lesandi uttanlands bleiv broyttur frá eini peningaupphædd til ein flogferðaseðil. Síðan Stuðulsstovnurin varð settur á stovn, hefur neyvt samstarv verið millum hann og MFS um stuðulin til lesandi uttanlanda. Men hesaferð var tó onki samstarv.

Í desember 1994 frætti MFS av tilvild, at ískoytisstuðulin bæði skuldi skerjast og umskipast fullkomuliga. Tann nýggja ferðaseðilaskipanin var longu klár, sambært avtalu millum Stuðulsstovnin og Tingan- nes.

MFS hevði tveir møguleikar. Antin at avbróta alt samstarv um ískoytisstuð-

ulin, ella at góðtaka skipanina undir protest. Seinni møguleikin varð valdur, fyri at fáa eitt sindur av ávirkan. Men í viðmerking síni í Dimmalætting 16. juni vil leiðarin á Stuðulsstovninum vera við, at MFS tók undir við skipanini. Hetta er ikki í tráð við veruleikan – felagið fekk eitt ultimatum, og valdi at slaka!

UMBERINGAR Í HÓPATALI

Tá ein almennur stovnur skal gera grundleggjandi broytingar av eini umsitingarlígar skipan, er tað sjálvsagt, at nágreinligar áttanir verða gjørdar fyri, hvussu farast skal fram. Og um skotbráðið er stutt, er tað enn meira umráðandi at hava greiðar áttanir fyri broytingina. Hetta er ein grundregla innan alla umsitingarlæru, og skuldi tí eisini verið kent á Stuðulsstovninum. Men hend- ingarnar í vár sýna týðuliga, at so er ikki!

Trupulleikarnar í sam- band við umsitingina av ískoytisstuðlinum hava ongantið verið stórra enn í ár, og líkt er til, at Stuðulsstovnurin ikki hefur verið greiðir yvir avleiðingarnar av eini so umfatandi broy- ting. Ongar konkretar áttanir hava verið gjørdar frammanundan, um loysnir á teim trupulleikum sum altíð taka seg upp, tá umsitingarlígar broytingar vera gjørdar. Í staðin eru teir praktisku trupulleikarnir komnir óvart á Stuðulsstovnin, sum ikki hefur roynt at loysa teir, fyrr enn teir hava verið veruleiki. Slíkar „her og nú loysnir“ eru altíð tilvildarlígar, og tilvild er just tað sum hefur merkt arbeiðið hjá Stuðulsstovninum í vár.

Umberingarnar hjá Stuðulsstovninum fyri seinkingina, bera eisini dóm av hesi tilvild. Kunngerðin um ískoytisstuðulin varð ikki send av Stuðulsstovninum fyrr enn 20. februar, og hon var ikki liðugt avgreitt í Tinganesi fyrr enn 16. mars. Eisini hefur leiðari á Stuðulsstovninum dúgliga nýtt Starvsmannaverfallið sum umbering fyri seinkingina.

Men tað er onginn sum hefur bannað Stuðulsstovninum at hugsa um tann praktiska partin av skianini, samstundis sum ar- beitt varð við kunngerðini.

Um stöðan er tann, at Stuð-